

videč, da nese Francek Krželj zajca, pravega zajca z lova domov.

»Kje si ga pihnil?«

»Danes se pa postaviš!«

»Presneto si mož!«

Taki in enaki klici so se čuli od gostilne sèm. A Francek se je malo ménil zanje — tiho in možko je šel dalje. — Četrť ure potem, ko sta se ločila od njega gospod učitelj in študent, dospel je do doma.

»To je bilo, Barba, to . . .« hitel je, razprtavši svoje stvari.

»Beži, beži, neumnost!«

»Nič neumnost, Barba, čast, čast . . .«

A Barba se je malo ménila zanj in za njegovo čast.

Pri kraju smo. Večer tistega dné je napočil. In hvala Bogu, da je prišel, saj ga je pozdravil Francek Krželj danes petkrat srečneje, nego sicer. Takoj, ko je zazvonilo »zdravo Marija« ulegel se je truden in spehan k počitku. In zgodovina pravi, da je počival izvrstno ter sladko snival — o srečnem lovu.

Domača zemlja.

Dz zemlje rodne tja čez ocean
Ponese skoro vojne roj močan
Oklopnic v neznane tja tujine;
Komu pa v daljnih tleh mogila zine,
In koga mili domovinski svet
Vesel sprejame v varno krilo spet, —
Zastrto je v bodočnosti temine.

In motno gleda préd-se mlad vojník,
Osamljen, nepazéč na jok in klik. —
Ta zemlja krije sestre vse in brate,
Sorodnike, roditelje mu zlate,
Ki spé v objemu smrtnega mirú.
A on v naročje tujemu svetú
In morda v grob spé zemlje nepoznate!

To misli nem in sklone se do tal,
Do tal zavitih v prt cvetličja zal,
Solzán na zemlji cvetni prt odgrne,
Iž nje pak si prsti nagrebe črne,
Vloží jo v nedrije, pa govori:
»Domača zemlja, ti telo mi krij,
Če v tvoj naročaj sin se več ne vrne!«

In prapor zavihra, udari strel,
Mornar je bela jadra že razpel,
In čas dospel je britkega slovesa! —
Solzà potok prodre vsem iz očesa, —
Vojniku mlademu le je suhó:
Na tujem s svojci združi mu telo
Domača zemlja, dušo pak nebesa! —

A. M.

Slutnja.

I.

Dóra jutranja napóci,
Slóvo jemlje mlad junak,
Jok se glasen čuje v kóci,
Hitri zunaj pa korak.

Oh, kakó srcé mu bije,
Ko hití na boj krvav!
Mlada žena roke vije:
Vrne-li se mož jej zdrav?

In prižge svetilno malo
Pod podobo Deve té,
Kteri se je darovalo,
Tolikrat že nje srcé.

Préd-njo pade na kolena,
Róke sklenene drží,
Da se spolni želja njena,
Moli, v solzah se topí:

»Mati milostna, ki čuješ,
Vzdihe, prošnje vseh otrok,
Ki se vsakega smiluješ,
Da zaman ni nikdar jok:

Tudi mène se usmili,
Varuj, reši mi možá,
Plakam žena v grozni sili,
Oj, ozdravi bol srcá!«

II.

Tožno solnce ne obséva
Več bojišča in ravní,
Vendar slavec ne prepéva,
Ko na večer druge dni.

In med njimi, ki so pali
Za svobódo in za dom,
Ter najdražje žrtvovali,
Ko topóv je bučal gróm:

Saj čujó se trpki vzdih
Ranjencev čez vso raván,
Drugi pa so večno tihi,
Da vzbudi je sodnji dan.

Bil junak je obledéli,
Mnogo ran mu krvaví,
Duh njegov pa se preséli,
Kjer se pókoj, mir dobi. —

III.

Tiho vse je v mali kóči,
Ko svetilnica brli.
Včasih čuje vzdih se vróči
Žene, ki še vedno bdi.

Čuj! polnóčni zvon udarja,
Glas odméva še močnó,
A za njim — čuj! — piš viharja:
Ženi strese se teló.

Luč pred sliko zdaj ugasne,
Ženi se izvije vzklík,
Drugo jutro — ure kasne —
Mir zvoni jej cerkvenik.

V. S.

Strupene rastline.

(Piše S. Robič.)

III.¹⁾

Ndor ima kaj očesa za prirodne stvari, lahko zapazi v kakem grmovju, tudi po travnikih krog kega drevesa, enako po osojnih vlažnih gozdih, dobro ped visoko rastlino, katera ima na enojnatem golem stebelu pri vrhu štiri velike jajčaste v vretencu stoječe liste, sredi katerih je na kratkem receljčku videti slivasto-črno, skoraj kakor češnja debelo jagodo. To je volčja jagoda (*Paris quadrifolia*; L.) Na njenih listih se kaj rada zaplodi mikroskopna glivica »*Cercospora majanthemi* forma *Paridis*« po imenu. Prav nedolžno se kaže očesu ta lepa cvetica, pa kolikor jo je, vsa je po poročilu Pecirke zelo strupena, njena jagoda menda celo smrtno

nevarna. Čujmo, kaj on v svoji knjigi »*Giftgewächse Oesterreichs und Deutschlands*« o njej piše: K neki zakonski dvojici je bil poklican zdravnik, ki jo najde v takem-le položaju: Mož je bil mrtev in je že pričel gnjiti. Žena še živa se je krčevito zvijala na tleh, strmo gledajoč, ter je od časa do časa strašno zarohnela. V tako žalostnem stanu je bila kakih pet minut; potem pa je krč ponehal, in bila je kakor mrtva, kajti žilnega vtirpanja in dihanja skoro ni bilo čutiti in zapaziti. Ako jo je kdo nagoovoril ali poklical po imenu, odprla je oči ter mrklo gledala na okrog stoječe. Nezmožna je bila vzdigniti se ter stopiti po koncu na noge. Ko preiskujejo sobo, najdejo v neki vreči v kotu ležeči nekaj že nekoliko gnjilih jedljivih gliv, tako imenovanih jurčkov (*Boletus edilis*), potem borovnic (*Vaccinium Myrtillus*) in

¹⁾ Gl. »D. in Sv.« I. 1., str. 77 in 110.